

Ljepotica Gacka

Tko su sretnici? - 5.C, 5.D, 5.E i 6.D i njihove razrednice

Vrijeme događanja? – 21.05.2010.

Raspoloženje? – Uzbuđenje, radost i oduševljenje

Sadržaj? – Terenska nastava – "Vode" (*geografija, priroda, tehnička kultura*)

Fotografije: Iva Ljubičić, 5.C

Mirjana Dedić

Tekst: Ljerka Šarin

Autocestom prema Lici i GACKOJ DOLINI

Do polovice 20. stoljeća rijeka Gacka imala je središnji gospodarski i društveni značaj u regiji zbog brojnih "MALENICA" – vodenih mlinova podignutih na njenim vrelima i ponorima.

Majerovo, Tonković vrilo, Klanac vrilo, vrilo Pećina i Malinišće krase vijenci drvenih MLINICA, PILANA; STUPA I KOŠEVA – tradicionalnog graditeljstva na vodi.

Obilježja rijeke GACKE

1. odlikuje je čista bistra voda koja unatoč krševitom kraju sporo teče
2. prosječna temperatura vode je oko 10°C, a razlika temperature zimi i ljeti tek je 2-3 stupnja
3. dubina joj se kreće od 1m do 10m
4. bogata je kalcijevim solima i kisikom

Zbog povoljnih uvjeta Gacka obiluje biljnim (25 vrsta) i životinjskim svijetom (17 vrsta).

Rijeka GACKA danas je jedna od najcjenjenijih i najpoznatijih pastrvskih voda u Europi i svijetu.

Potočna pastrva, prepoznatljiva po crvenim pjegama na bočnim stranama, *autohtona je, rijetka i ugrožena* vrsta i nalazi se na popisu ugroženih vrsta u Crvenoj knjizi RH.

Uz *potočnu pastrvu* ovdje obitavaju i uvezena kalifornijska pastrva, druge ribe, ali i bjelonogi riječni rak, pa čak i čovječja ribica.

Ljudi svojim aktivnostima "tjeraju" potočnu pastrvu iz Gacke. Stoga je, radi zaštite i očuvanja njenog opstanka, otvoren *Hrvatski centar za autohtone vrste riba i rakova krških voda* - u Ličkom Lešću (Otočac).

Centar ima za cilj uzgojiti i obnoviti i jednako ugroženu populaciju riječnog raka koji je danas strogo zaštićen od izlova.

Na obližnjem brdu nalazi se arheološki lokalitet – prapovijesna PEĆINA (neolitik) koju su za privremeni boravak kasnije koristili i JAPODI (ilirski narod) koji se spominju kao prvi stanovnici Gacke doline.

U Otočcu i okolici danas se mogu vidjeti tek tragovi nekadašnjih tradicionalnih djelatnosti ljudi ovoga kraja: stočarstva, drvne industrije, pčelarstva... Posjetivši pčelinjak g. Ante uvjerali smo se u iznimnu zdravstvenu vrijednost pčelinjih proizvoda: meda, propolisa i matične mliječi.

I za kraj – najuzbudljiviji dio: **susret s MEDVJEDIMA – UŽIVOOO**, u Kuterevu, selu u kojem su volonteri, ljubitelji prirode i zaštite životinja, osnovali utočište za još jednu ugroženu i zaštićenu životinjsku vrstu – ličkog **smeđeg medvjeda!**

Utočište za medvjede u Kuterevu

U Kuterevu već postoje ograde za smještaj medvjedića, no želi se razviti i centar za posjetitelje, u kojem bi se posjetitelje educiralo o prirodi i osobito medvjedima. Tijekom organiziranih posjeta djeca i ostale grupe mogu vidjeti medvjede i dobiti sve informacije vezane uz njih i bogatstva Velebita. Razvija se i niz edukativnih igara koje će zabaviti djecu i približiti im svijet prirode.

Eko turistima se pruža i mogućnost uzbudljivih trodnevnih šetnji planinskim šumama koje okružuju Kuterevo, a dom su i divljim medvjedima. Svaka organizirana skupina uz vodiča dobije „paket za preživljavanje“, hranu i uvid u kulturu i tradicionalni način života na Velebitu.

U Kuterevu je organiziran smještaj za volontere, koji dolaze iz mnogih zemalja i ljeti sudjeluju u svakodnevnim aktivnostima Utočišta, brizi za medvjede i edukaciji posjetitelja.

Ovaj je program privatna inicijativa i razvija se od 2001. godine. Vodi ga Velebitska udruga Kuterevo (VUK) sa partner-udrugama i potpuno je ovisan o dobrovoljnim priložima posjetitelja, donacijama i sponzorativima gospodarskog sektora i dobrovoljnom radu volontera.

...Ručak, desert, druženje,...

...pa kviz znanja,

...zabava i pjesma ...sve do Splita!

Zaključak

Po povratku s terenske nastave, u evaluacijskom upitniku, učenici su iznijeli svoja mišljenja i dojmove te najvišim ocjenama ocijenili:

1. VRIJEDNOST I LJEPOTU POSJEĆENOG LOKALITETA
2. KVALITETU, KORISNOST I ZANIMLJIVOST SADRŽAJA,

što je pokazatelj:

- A) ZRELOG ODNOSA UČENIKA PREMA NASTAVI IZVAN UČIONICE
- B) ZAVIDNE RAZINE NJIHOVA DOMOLJUBLJA I EKOLOŠKE SVIJEŠTI.

Bravo djeco!

Vaše nastavnice